מראי מקומות - קידושין

דף ז:

א. יש דיחוי בדמים

פרש"י, בדבר שאינו קדוש אלא לדמיו. וכ' **הקו"ש** (עא) דא"א לומר דאינו קדוש אלא לדמיו, שהרי עושה תמורה, וזה אין שייך אלא **בקדושה"ג**. **ולכן כ'** (וכן אי' בחי' הגרי"ז על הרמב"ם במכתבים עמ' ע"ח) דמה דאי' הכא קדושת דמים היינו קדושת הגוף דעומד להיות נמכר לדמיו, שתימכר במומה (וע"ע באחיעזר [ב', מ"ד, ג'] בזה).

ב. כיון דאמר לה חצי פרוטה פסקה

פי' **התוס' רי"ד**, אע"פ שאמר חצי פרוטה, שאינה שוה כלום בפנ"ע, כיון שאמר חצייך פסקה למלתי', וכיון שקידש לחצאין אינה מקודשת, או דלמא כיון שלא אמר אלא בחצי חצי פרוטה, מונה והולך הוא.

ג. חצייך בפרוטה... שתי חצייך בפרוטה

ביאר **הקו"ש** (עב) דבאיבעיות הראשונות הנדון הוא על כוונת המקדש, והשאלה האחרונה הוא בדין תורה, דדלמא אין אשה מתקדשת לחצאין כלל. ונח' הראשונים לדינא, דה**רמב"ם** ס"ל דהדין הוא כהאת"ל, ולכן באיבעיות הראשונות פסק דמקודשת, ובאיבעיא דב' חצייך בפרוטה פסק דספק קידושין הוא. וה**ראב"ד** חולק וס"ל דכיון דבב' חצייך בפרוטה מניחין בתיקו, כ"ש האיבעיות הראשונות. וביאר הקו"ש, דס"ל להרמב"ם דעל הצד דמונה והולך, כוונתו לעשות קנין א', אבל בב' חצייך בפרוטה, ודאי כוונתו לעשות ב' קניינים, והשאלה היא דאולי מ"מ מהני משום דבב"א הוא, וא"כ שפיר הוי את"ל. אבל הראב"ד ס"ל דאף על הצד דמונה והולך הוא, מ"מ הרי הוא עושה ב' קניינים, והשאלה היא בכוונת המקדש, האם כוונתו שיחולו בב"א או בזאח"ז, ואח"כ שואלת הגמ', דאולי אפי' אם כוונתו שיחולו בב"א לא מהני, כיון דסכ"ס קנאה בב' קניינים. וע"ע בדברי **הר"ן** (ג: בדפיו) בכל זה.

ה. אי דאמר לה בכל דהו כ"ע ל"פ דלא צריכי שומא

פרש"י, דבציר מפרוטה לא שוו. ודייק **בשיעורי ר' שמואל** (קכ"א) דמשמע דצריך להיות ידוע מקודם דשוה פרוטה הוא, ולמה, הרי היא מסכמת להתקדש בכל דהו, ואם אח"כ נתברר שהי' ש"פ, מה לי דמעיקרא זה לא הי' ידוע. וביאר דרש"י אזיל לשיטתו, דלעיל (ג.) **פי' דאשה בפחות מש"פ לא מקניא נפשה**, דגנאי הוא לה, והק' **תוס'** שם, פשטה ידה וקבלה מהו, ולכאו' צ"ל בדעת רש"י דבכה"ג הרי דעתה להתקדש אבל לא בשביל הכסף, אלא סתם, וזה לא מהני לקידושין. וא"כ י"ל כאן ג"כ, אף שהיא מסכמת להתקדש בכל דהו, אם אין ידוע לה שש"פ הוא, א"כ אין דעתה להתקדש בשביל השיראי, וא"כ אין כאן קנין כסף.

ה. איכא דאמרי בכל דהו נמי פליגי

הק' **הפני יהושע**, אם אמרי' ד"נמי" פליגי בהא, א"כ לכאו' משמע שנח' בב' מחלוקות שונות, א', אם בעי קיץ, וב', אם אמרי' דאיתתא אינה בקיאה בשומא ולא סמכה דעתה, ומהכ"ת לומר דנח' בב' מח' שאין שייכות להדדי. והוכיח מזה דאפי' היכא דאמר חמשין ושוו חמשין, אם לא הי' נישום מקודם, זה ג"כ הוי חסרון בקייץ, ובאמת הוי' רק מח' א', אם יש הקפדה על קייץ או לא. אולם ע' **במהרש"א** (ח.) שהוכיח דס"ל **לתוס'** דלא גרסי' "נמי", וא"כ רק מח' א' יש כאן. וע"ע **בריטב"א** דביאר הא דנח' בכל דהו, ג"כ הוי מח' בסמיכות דעת, דאף אם אמר בכל דהו, מ"מ כסבורה ששוין הרבה ומתקדשת על דעת כן, ויהיו קידושי טעות. ולפי דבריו יש להבין כפשוטו למה הוי מח' אחד. [אולם ע' **בביאור הגר"א** (אה"ע ל"א, א') דמבואר לכאו' דבאמת יש ב' מחלוקות, והמח' הב' הוא אם יש דין דבעינן קיץ, ולא משום סמיכות דעת.]